

**Суб'єкти первинного
фінансового моніторингу:
роль і місце в
Національній системі
ПВК/ФТ**

СТАНДАРТИ FATF

- ❖ **ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ**
- ❖ **9. Закони про збереження таємниці фінансовими установами**
- ❖ **ЗАХОДИ НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ КЛІЄНТА ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДАНИХ**
- ❖ **10. Заходи належної перевірки клієнта**
- ❖ **11. Збереження даних**
- ❖ **ДОДАТКОВІ ЗАХОДИ ДО СПЕЦИФІЧНИХ КЛІЄНТІВ ТА ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ**
- ❖ **12. Публічні особи**
- ❖ **13. Кореспондентські банківські відносини**
- ❖ **14. Переказ коштів або цінностей**
- ❖ **15. Нові технології**
- ❖ **16. Грошові перекази**
- ❖ **НАДІЙНІСТЬ, ЗАХОДИ КОНТРОЛЮ ТА ФІНАНСОВІ ГРУПИ**
- ❖ **17. Надійність третіх сторін**
- ❖ **18. Внутрішній контроль та іноземні відділення та філії**
- ❖ **19. Високо-ризикові країни**
- ❖ **ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРІЛІ ОПЕРАЦІЇ**
- ❖ **20. Повідомлення про підозрілі операції**
- ❖ **21. Передача конфіденційної інформації та конфіденційність**
- ❖ **ВИЗНАЧЕНІ НЕФІНАНСОВІ УСТАНОВИ ТА ПРОФЕСІЇ**
- ❖ **22. ВНУП: заходи належної перевірки клієнта**
- ❖ **23. ВНУП: Інші заходи**

СТАНДАРТИ FATF

Безпосередні результати ефективності (Immediate Outcomes)

Безпосередній результат 1	Ризики відмивання коштів та фінансування тероризму усвідомлюються і, за необхідності, здійснюється координація дій на національному рівні з метою протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдженню зброї масового знищення.
Безпосередній результат 2	Міжнародне співробітництво забезпечує відповідною інформацією, фінансовими даними, та доказами, а також сприяє заходам з протидії злочинцям та їх активам.
Безпосередній результат 3	Наглядові органи належним чином здійснюють нагляд, моніторинг та регулювання фінансових установ та визначених нефінансових установ та ВНУП щодо додержання вимог у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків.
Безпосередній результат 4	Фінансові установи та визначені не фінансові установи і професії належним чином вживають запобіжних заходів у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків, та звітують про підозрілі операції.
Безпосередній результат 5	Юридичні особи та правові утворення попереджаються бути використаними для відмивання коштів або фінансування тероризму, а інформація про їх бенефіціарну власність надається компетентним органам без затримки.
Безпосередній результат 6	Фінансова інформація та вся інша відповідна інформація використовується належним чином компетентними органами для проведення розслідування відмивання коштів та фінансування тероризму.
Безпосередній результат 7	Злочини та діяльність з відмивання коштів розслідуються, правопорушники переслідуються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям.
Безпосередній результат 8	Доходи і засоби скоєння злочину конфіскуються.
Безпосередній результат 9	Злочини та діяльність з фінансування тероризму розслідуються, а особи, які фінансують тероризм переслідуються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям.
Безпосередній результат 10	Терористи, терористичні організації та організації, що фінансують терористів, позбавлені можливості формувати, переміщувати та використовувати кошти та зловживати некомерційним сектором.
Безпосередній результат 11	Особи та установи, що беруть участь у розповсюдженні зброї масового знищення не допускаються до залучення, переміщення і використання коштів, згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН.

4 безпосередній результат

Основні питання місії

1

СПФМ розуміє характер і рівень ризиків ВК/ФТ

2

СПФМ запроваджує політику у сфері ПКВ/ФТ

3

СПФМ здійснює внутрішній контроль ВК/ФТ

4

СПФМ управляє ризиками та має програми зниження ризиків ВК/ФТ

5

СПФМ вживає заходів належної перевірки клієнта

6

СПФМ ідентифікує, перевіряє клієнтів (моніторинг)

7

СПФМ подає інформацію до ПФР

Загальні питання в рамках консультацій з експертами MONEYVAL

- ❖ **Визначення питань для обговорення:**
- ❖ **Які послуги надає ваш СПФМ?**
- ❖ **Чи є ці послуги ліцензовані?**
- ❖ **Скільки працівників налічує установа?**
- ❖ **Скільки клієнтів має СПФМ (рік чи місяць)?**
- ❖ **Які фінансові показники діяльності СПФМ?**
- ❖ **Яке законодавство регулює діяльність СПФМ?:**

(Закон про банки і банківську діяльність, Про страхування, Про кредитні спілки, Ліцензійні умови, тощо)

- ❖ **Який порядок створення СПФМ та припинення діяльності?**

(Закон про державну реєстрацію, підзаконні акти державних регуляторів, тощо: органи реєстрації, ліцензування, вимоги до документів, що приймаються)

Загальні питання в рамках консультацій з експертами MONEYVAL

- ❖ **Які вимоги законодавства щодо формування статутного капіталу вашої установи: розмір, джерела?**
- ❖ **Як перевіряється походження статутних капіталів вашої установи: хто проводить перевірку і у який спосіб, висновки?**
- ❖ **Які вимоги до засновників та керівників ваших категорій установ? Законодавство?**
  - Відсутність кримінального минулого!
  - Ділова репутація!
  - Досвід роботи, тощо
  - **Хто перевіряє відповідність займаним посадам засновників та керівників ваших категорій установ?**
  - Внутрішня перевірка?
  - Зовнішня перевірка?

Загальні питання в рамках консультацій з експертами MONEYVAL

❖ *Яка роль засновників та керівників ваших категорій установ в процесі ПВК/ФТ? Законодавство?*

- *Підпис документів?*
- *Чи приймають вони рішення з питань ПВК/ФТ;*
- *Яка їх відповідальність.*

❖ *Яка кількість працівників вашого СПФМ задіяна у сфері ПВК/ФТ ?*

- *Які їх обов'язки?*
- *Кому підпорядковуються з питань ПВК/ФТ?*
- *Яка їх відповідальність.*

❖ *Чи є структурні підрозділи в ваших установах з питань ПВК/ФТ?*

- *Які їх основні завдання? Хто очолює і кому підпорядковується? Кількість працівників, тощо?*

Нормативне забезпечення

Основні методологічні акти для звітуючих суб'єктів:

- ❖ постанови Уряду від 05.08.2015 № 552, від 08.09.2015 № 693, від 17.07. 2015 № 510
- ❖ постанова Правління НБУ від 26.06.2015 № 417
- ❖ наказ Міністерства фінансів 29.01.2016 №24
- ❖ наказ Міністерства фінансів 24.11.2015 №1085
- ❖ постанова правління НБУ 18.08.2016 № 373
- ❖ рішення НКЦПФР від 17 березня 2016 № 309
- ❖ наказ Міністерства юстиції від 18.06.2015 № 999/5
- ❖ наказ Міністерства фінансів від 23.07.2015 № 662
- ❖ наказ Міністерства фінансів від 22.12.2015 № 1160
- ❖ наказ Міністерства інфраструктури від 01.04.2013 № 199
- ❖ розпорядження Держфінпослуг від 24.02.2011 № 102
- ❖ наказ Мінекономрозвитку 15.07.2013 № 787

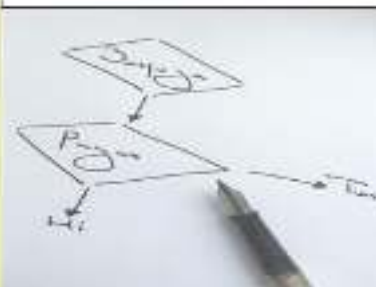
Характер ризиків для банків

ЗВІТ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ОЦІНКИ РИЗИКІВ
у сфері залучення та протидії
легалізації (відмивання) доходів,
одержаних злочинним шляхом, та
фінансування тероризму

2016

Україна, Київ

Відповідно до НОР, до найбільш ризикових ФО з точки зору ВК можна віднести:

- ❖ - готівкові ФО;
- ❖ - ФО, пов'язані із зовнішньоекономічною діяльністю;
- ❖ - ФО, пов'язані з поповненням рахунків новостворених підприємств;
- ❖ - ФО, які проводяться високо ризиковими клієнтами (публічними особами)
- ❖ - фінансові операції, пов'язані з одержанням або наданням фінансової допомоги.

Банківська сфера, завдяки різноманітності фінансових послуг та інструментів, клієнтської бази і акумуляції залучених коштів, є привабливим об'єктом для застосування схем відмивання коштів (витяг з типологій ПФР)

Відповідальний працівник

незалежність і професійність

Докази

керівна посада

Співпраця з
ПФР

Навчання

Бездоганна
ділова
репутація

Досвід
роботи

Доступ до
приміщень
та інформації

Перевірка
усіх
підрозділів

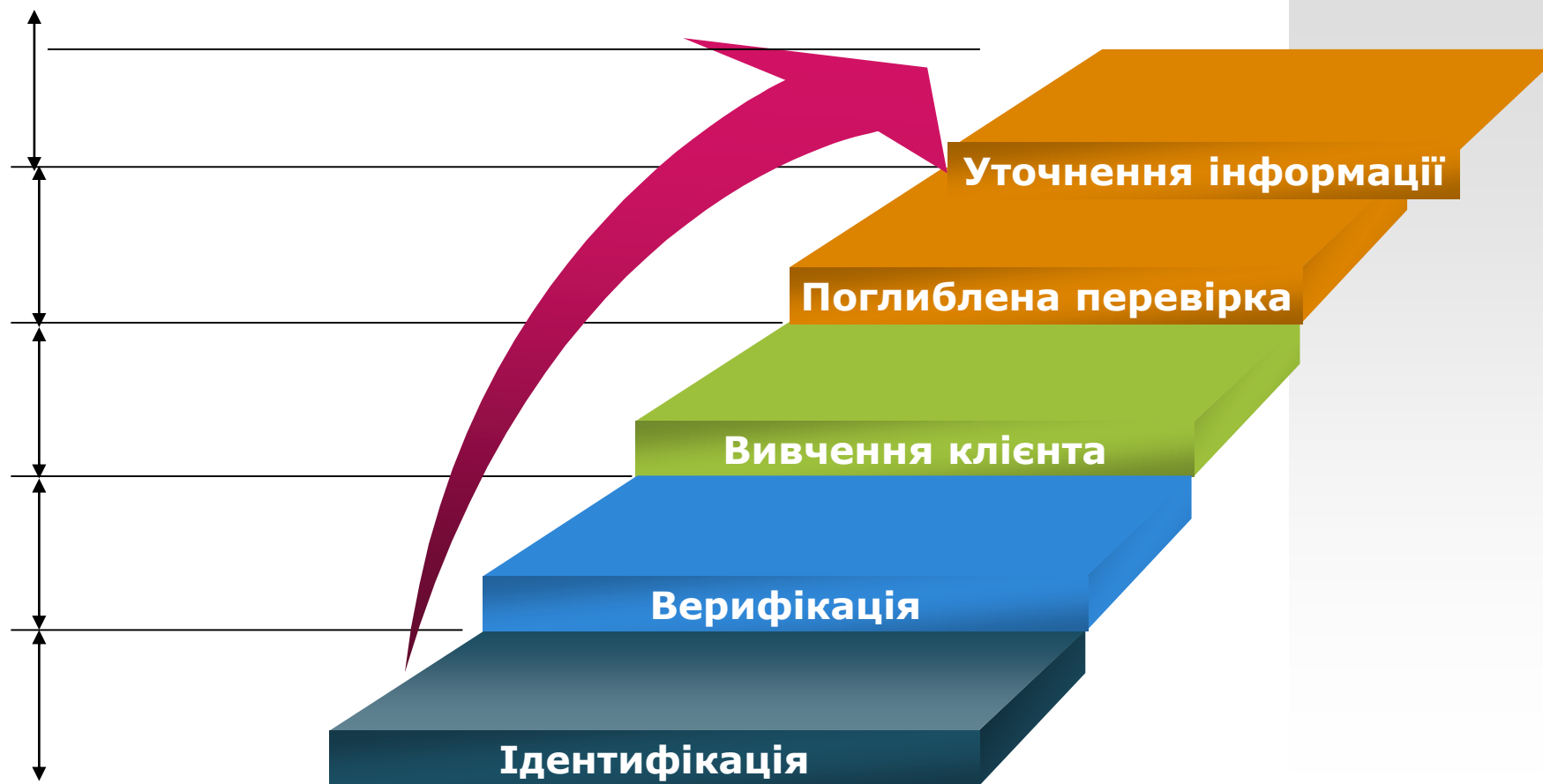
Відповідальність

Розробка
правил та
програм

Головні документи СПФМ з питань ПВК/ФТ

Заходи належної перевірки клієнта

Заходи належної обачливості

Ідентифікація клієнта

❖ ідентифікація - отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу від клієнта (представника клієнта) ідентифікаційних даних

❖ для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів); ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка

Заходи належної обачливості

Страхування життя

Ідентифікація клієнта

Частина п'ята статті 6 Закону:

➤ *Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, крім заходів, передбачених цим пунктом, здійснюють також заходи для встановлення факту про те, чи є така особа за договором (полісом) страхування життя вигодоодержувачем (вигодонабувачем). У разі встановлення факту про те, що така особа (клієнт високого ризику) є вигодоодержувачем (вигодонабувачем), до здійснення страхової виплати за таким полісом про це інформується керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу та проводиться поглиблена перевірка клієнта-держателя такого страхового полісу, за результатами якої приймається рішення щодо інформування спеціально уповноваженого органу.*

Заходи належної обачливості

Грошові перекази

Ідентифікація
клієнта

Частина 12 статті 9 Закону:

12. 3 метою ідентифікації фізичної особи (резидента, нерезидента), фізичної особи - підприємця - ініціатора (платника) переказу (в тому числі міжнародного), що здійснюється без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 цього Закону, суб'єкти первинного фінансового моніторингу, до яких звернувся ініціатор (платник) для здійснення переказу, встановлюють прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; місце проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії) або дату і місце народження.

Заходи належної обачливості

Вивчення клієнта

- ❖ дослідження змісту діяльності клієнта
- ❖ оцінка фінансового стану клієнта
- ❖ аналіз відповідності фінансових операцій клієнта специфіці його діяльності
- ❖ визначення належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб
- ❖ з'ясування усіх дані щодо адреси місця проживання або місця його перебування (тимчасового перебування) в Україні
- ❖ встановлення мети ділових відносин із суб'єктом
- ❖ з'ясування інформації про наявність клієнта в переліку терористів

Заходи належної обачливості

❖ **верифікація клієнта** - встановлення (підтвердження) суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідності особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним

❖ **уточнення інформації про клієнта** - актуалізація даних щодо клієнта, в тому числі ідентифікаційних даних, шляхом отримання документального підтвердження наявності (відсутності) змін у них

Верифікація
клієнта та
уточнення

Оцінка фінансового стану

← → ↺ 🏠 10.200.205.205/articles.php?cat_id=250&art_id=23971&lang=uk

📄 Сайти 🌐 Інтернет 🇺🇦 UKR.NET: Вісник

Гідриданії підприємства та установи

Надання

Статистика

Національна оцінка ризиків

Архів подій

Корисні посилання

Відкрий дані

Президент України

Верховна Рада України

Урядовий портал

asig.org.ua

Антикорупційний портал

Урядовий портал

Додатково необхідно діяти з наступних фінансових станів клієнта, рекомендовано розузнати документи, в яких зафіксована інформація, що відображає фактичну наявність, розширення та/або використання активів клієнта, а також його потенційні й реальні фінансові можливості, розпорядження якіми згідно із законодавством України для з'ясування або ініціювання проведення фінансових операцій на відповідні суми.

До складу зазначених документів у розрізі типів клієнтів, зокрема, можуть відноситися:

для юридичної особи-резидента:

- копія фінансової звітності (баланс, звіт про фінансові результати тощо), що надавалась по закінченню останнього звітного періоду у відповідні органи, завірено підписом керівника (уповноваженими посадові особи) та печаткою юридичної особи, з відомкою (за наявності) про отримання органами державної статистики та/або органами державної податкової служби або з додаванням відповідної квитанції про надання звітності у паперову або електронну вигляді;
- розшифровка дебіторсько-кредиторської заборгованості по балансу за останній звітний період;
- вписки з поточних, вкладних (дезитивних) рахунків підприємства за останні 6 місяців;
- річна фінансова звітність (баланс, витрати, що містять дані про прибутки та збитки господарської діяльності клієнта, податкова декларація з податками);
- фінансова звітність клієнта та інформація щодо фінансового стану, що отримана із спеціалізованих веб-сайтів в мережі Інтернет;
- та/або фінансова звітність та інформації щодо фінансового стану юридичної особи, що оприлюднена відповідно до вимог статті 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні за певний звітний період;
- та/або аудиторський висновок по бухгалтерській звітності за звітний звітний період;
- та/або довідки про кредити, що отримані юридичною особою в банківських установах, зазвичай печаткою та підписом відповідальних осіб банків та ін.

для юридичної особи-нерезидента:

- остання фінансова звітність щодо якої був проведений аудит та звітність за останні звітну дату;
- остаттній аудиторський висновок (звіт незалежного аудитора) щодо фінансової звітності юридичної особи, складені відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності;
- річна фінансова звітність (баланс, витрати, що містять дані про прибутки та збитки господарської діяльності клієнта, податкова декларація з податками);
- фінансова звітність клієнта та інформація щодо фінансового стану, що отримана із спеціалізованих веб-сайтів в мережі Інтернет;
- дані про присвоєння рейтингу, які розміщені в мережі Інтернет, на сайтах міжнародних рейтингових агентств («Standard & Poor's», «Fitch-Ratings», «Moody's» та ін.) і національних рейтингових агентств;
- та/або лист з банку, в якому відкрито основний рахунок юридичної особи про наявність/відсутність його заборгованості перед банком(антами (дата видачі листа має бути не більше 10 днів);
- та/або довідка про наявність/відсутність заборгованості перед бюджетом, видана

доповіді Україні провести першу національну оцінку ризиків в сфері відмивання грошей та фінансування тероризму

19.12.2016
Еспресо

Майже 40 млрд гривень могли бути «відмиті» цьогоріч, - Держфінмоніторинг

Управління ризиками

- В Україні запроваджено механізм управління ризиками ВК/ФТ фінансовими та не фінансовими установами та професіями.
- Основою такого підходу є стаття 11 ПК/ФТ Закону та Рекомендації FATF, що передбачають оцінювання ризиків клієнтів за: типом, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта, видом товарів, послуг, які отримує клієнт.
- Розширена методологія з управління ризиками визначена підзаконними актами державних регуляторів та наказом Мінфіну України № 584 від 08.07.2016, яким затверджені базові Критерії ризиків.

Класифікація клієнтів

**Тип
клієнта**

- Терорист
- Публічна особа
- Складна структура власності
- Неприбуткова установа
- Іноземна фінустанова
- Виробляє зброю
- Акції на пред'явника
- Підозра на фіктивність

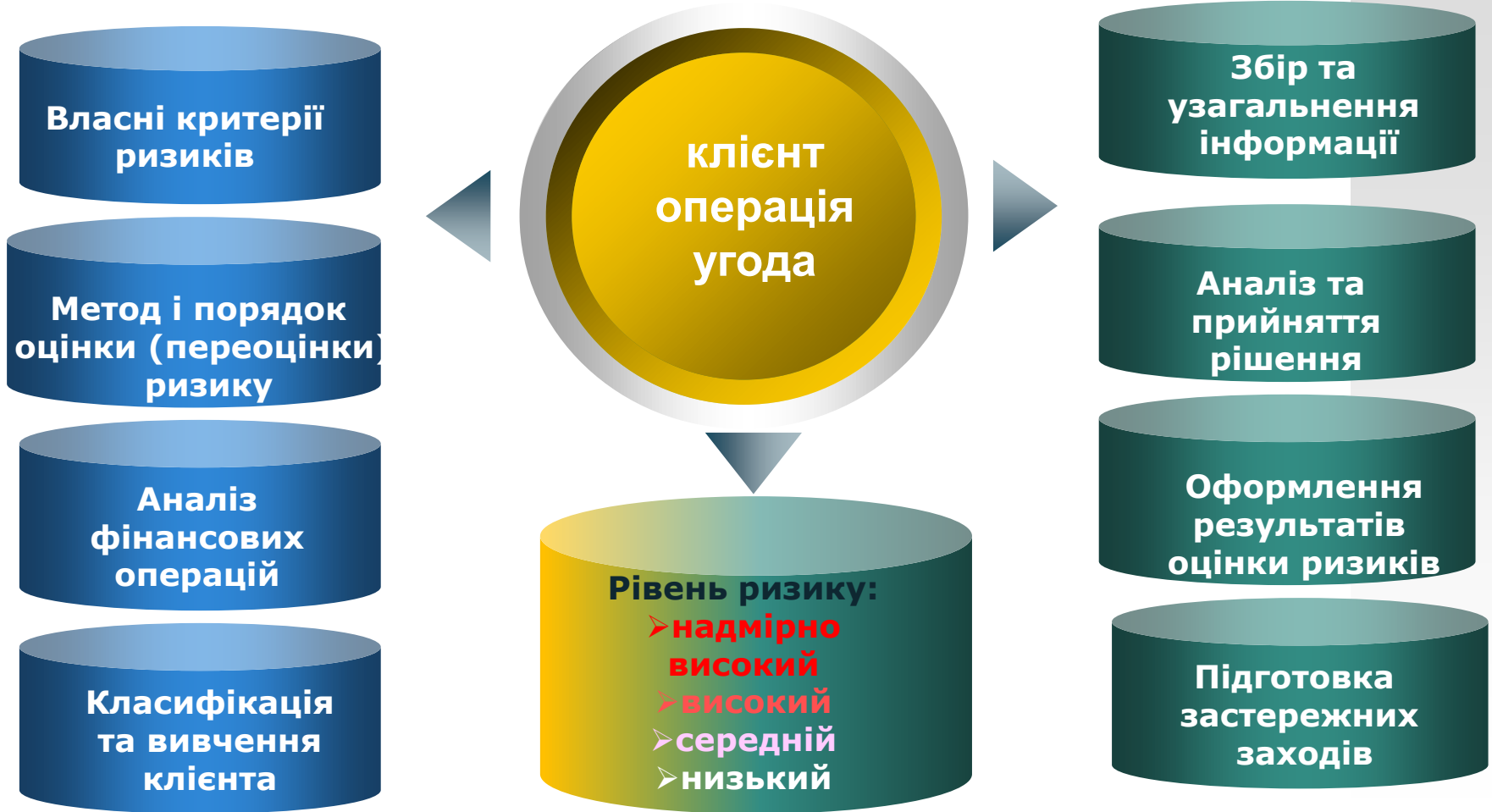
Географія

- Клієнт з країни:
- Іран та КНДР
  - Стратегічні недоліки у ПВК/ФТ
  - Офшор
  - Бойові дії
  - Санкції з боку ООН

**Товар
послуга**

- Великі міжнародні перекази
- Дистанційні послуги
- Інтелектуальні послуги

Управління ризиками ВК/ФТ

Зменшення рівня ризику/позбавлення від ризику

Методи оцінки ризиків (сценарний і бальний)

Приклад розрахунку сукупної оцінки ризику в балах, виходячи з визначених критеріїв

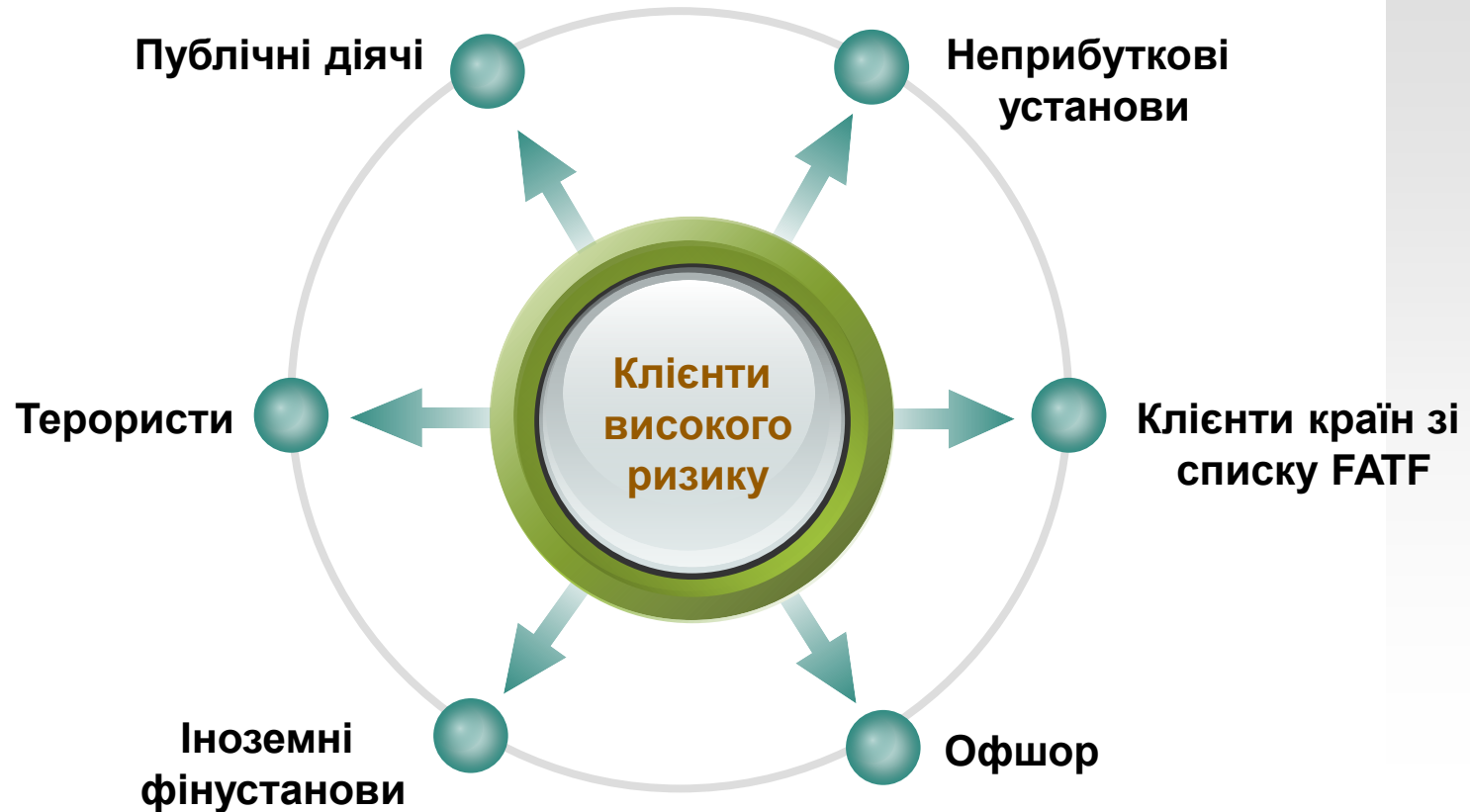
№ п/п	Типи, види ознак ризиків	Ситуація	Критерій	Оцінка за критерієм
1	країна	Бахрейн	офшорна зона	4
2	тип клієнта	страхова компанія	резидент	1
3	вид продукту	страхове відшкодування	настання страхового випадку в короткий строк після укладення договору	4

Заходи для зменшення ризиків

Для зменшення таких ризиків банк передбачив здійснення наступних застережних заходів:

- встановив вимоги надання клієнтом додаткової інформації у формі запитальника про клієнта та його засновників;
- встановив мету та характер ділових відносин клієнта з вигодоодержувачем;
- перевірів осіб, які володіють, контролюють або спрямовують діяльність клієнта;
- зібрав інформацію про репутацію клієнта;
- вжив заходів для з'ясування джерел походження коштів клієнта;
- здійснив моніторинг фінансових операцій клієнта протягом 3 місяців;
- подав інформацію до ПФР.

Високий ризик

Заходи обачливості до клієнтів високого ризику

1

**Надання послуг
таким особам з
дозволу
керівника**

2

**З'ясування
джерел
погодження
коштів таких
осіб –
фінансовий стан**

3

**Уточнювати
інформацію про
клієнта кожного
року**

4

**Приймати
рішення щодо
подання
інформації до
ПФР**

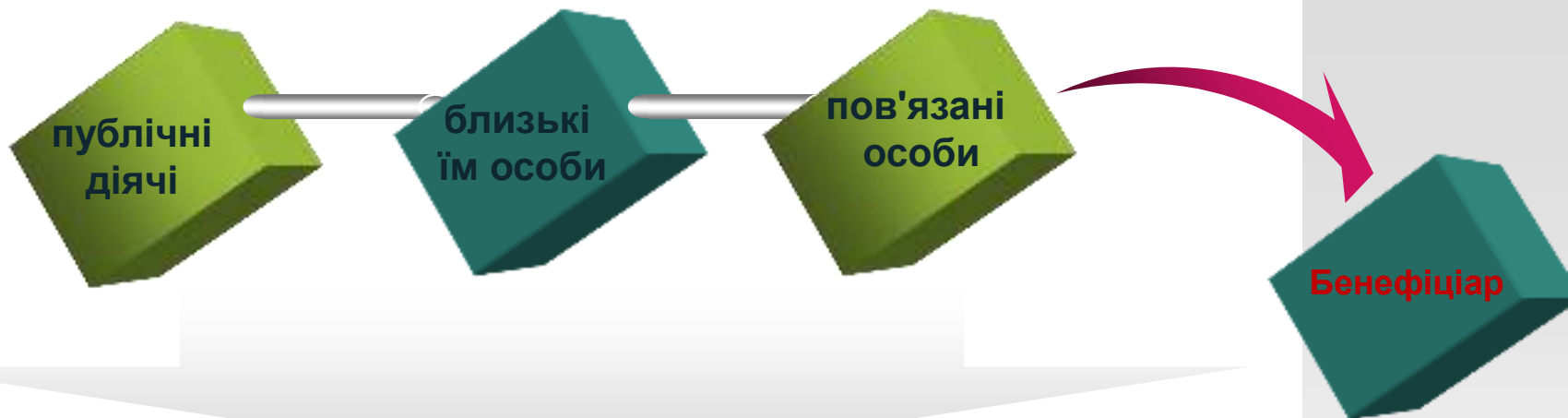
**150 тис. –
обов'язково**

Три категорії публічних діячів:

- Іноземні (з 2010 р.)
- Національні
- Міжнародні

Публічні діячі – клієнти високого ризику

ділові відносини з дозволу керівника

з'ясування джерел походження коштів

обов'язковий фінансовий моніторинг 150000

Посилена ідентифікація
Уточнення кожного року

Публічні діячі – інформаційні ресурси

РЕЕР.ОРГ ІІА | ХТО ТАКІ ПУБЛІЧНІ ДІЯЧІ | ДЛЯ ЧОГО ЦЕЙ РЕЄСТР | ОЦІНКА РИЗИКІВ | Q&A

Центр Протидії Корупції

ВІДКРИТИЙ РЕЄСТР НАЦІОНАЛЬНИХ ПУБЛІЧНИХ ДІЯЧІВ УКРАЇНИ

Поіменно називаємо всіх чиновників, які в Україні є публічними особами.

Корумповані високопосадовці легко відмивають брудні гроші через міжнародну банківську систему.

Тому у світі запровадили особливі правила контролю за фінансовими операціями публічних осіб: кожна фінансова установа має встановити, хто її клієнт і звідки в нього гроші.

Якщо клієнтом є публічний діяч, його фінансові операції мають бути ретельно перевірені.

Введіть ім'я

Джерела

Дані про національних публічних діячів підтверджені документами з органів державної влади

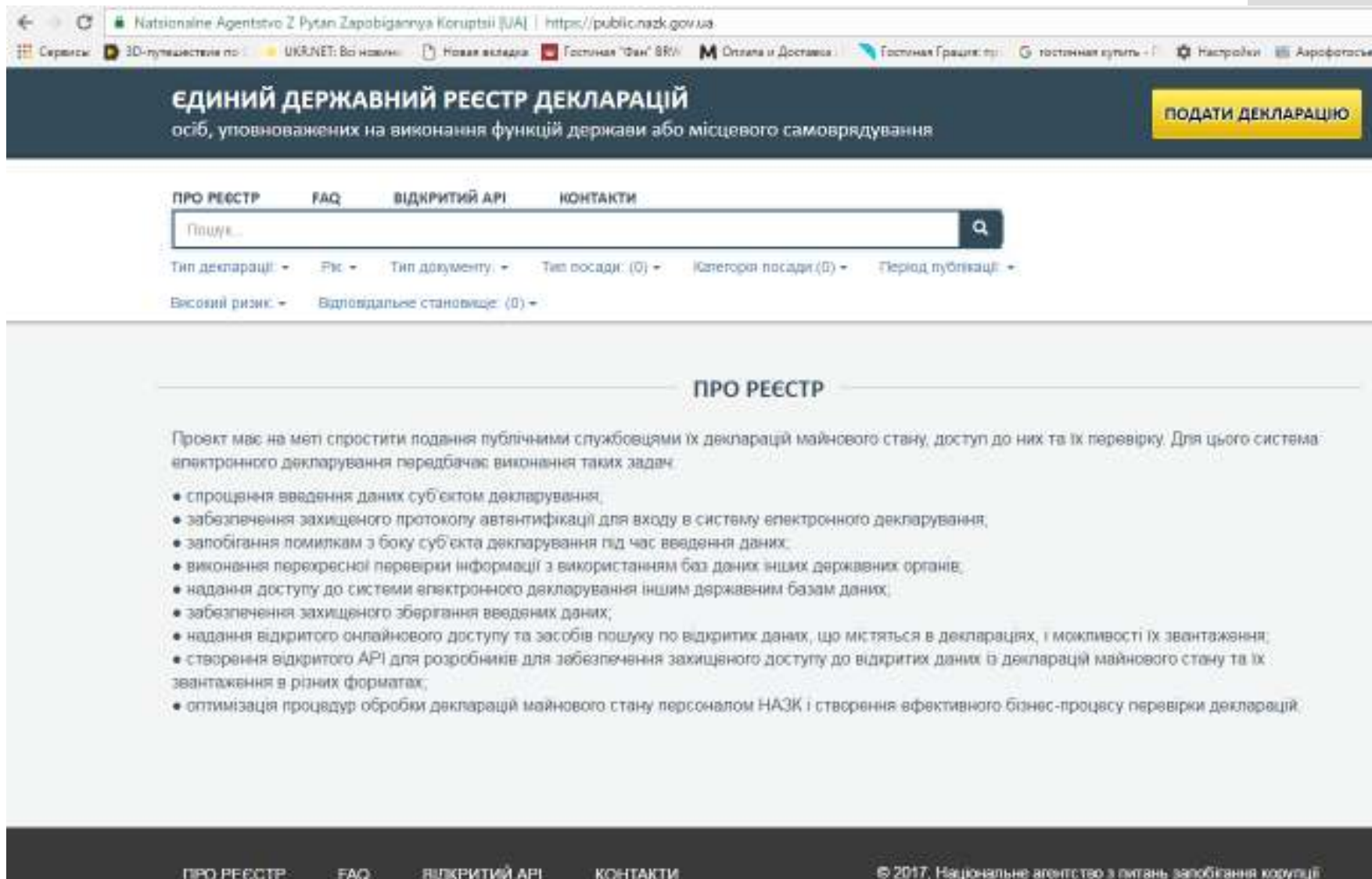
Актуальність

Дані про національних публічних діячів зібрані після вступу в дію Закону Про залобігання та протидію

Достовірність

Напередодні публікації дані про публічних діячів проходять юридичну перевірку. [Надіслати інформацію](#)

Публічні діячі – інформаційні ресурси

The screenshot shows the website of the National Anti-Corruption Center (NAZK) in Ukraine. The main heading is "ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ДЕКЛАРАЦІЙ" (Unified State Register of Declarations) for officials performing state or local self-government functions. A prominent yellow button labeled "ПОДАТИ ДЕКЛАРАЦІЮ" (Submit Declaration) is visible in the top right. The page includes a navigation menu with links for "ПРО РЕЄСТР" (About Register), "FAQ", "ВІДКРИТИЙ АРІ" (Open API), and "КОНТАКТИ" (Contacts). A search bar is present with the placeholder text "Пошук...". Below the search bar are several filter menus: "Тип декларації" (Declaration type), "Рік" (Year), "Тип документа" (Document type), "Тип посади" (Position type), "Категорія посади" (Position category), "Період публікації" (Publication period), "Високий ризик" (High risk), and "Відповідальне становище" (Responsible position). The main content area is titled "ПРО РЕЄСТР" (About Register) and contains a paragraph explaining the project's goal to simplify the declaration process and provide access to the data. It lists several key objectives:

- спрощення введення даних суб'єктом декларування;
- забезпечення захищеного протоколу автентифікації для входу в систему електронного декларування;
- запобігання помилкам з боку суб'єкта декларування під час введення даних;
- виконання перехресної перевірки інформації з використанням баз даних інших державних органів;
- надання доступу до системи електронного декларування іншим державним базам даних;
- забезпечення захищеного зберігання введених даних;
- надання відкритого онлайн-доступу та засобів пошуку по відкритих даних, що містяться в деклараціях, і можливості їх звантаження;
- створення відкритого API для розробників для забезпечення захищеного доступу до відкритих даних із декларацій майнового стану та їх звантаження в різних форматах;
- оптимізація процедур обробки декларацій майнового стану персоналом НАЗК і створення ефективного бізнес-процесу перевірки декларацій.

At the bottom of the page, there is a footer with the same navigation links as the top: "ПРО РЕЄСТР", "FAQ", "ВІДКРИТИЙ АРІ", "КОНТАКТИ", and the copyright notice "© 2017, Національне агентство з питань запобігання корупції".

Іноземні інформаційні ресурси

1. Lexisnexis

<http://www.lexisnexis.com>

2. Список Доу Джонса (Dow Jones Watchlist)

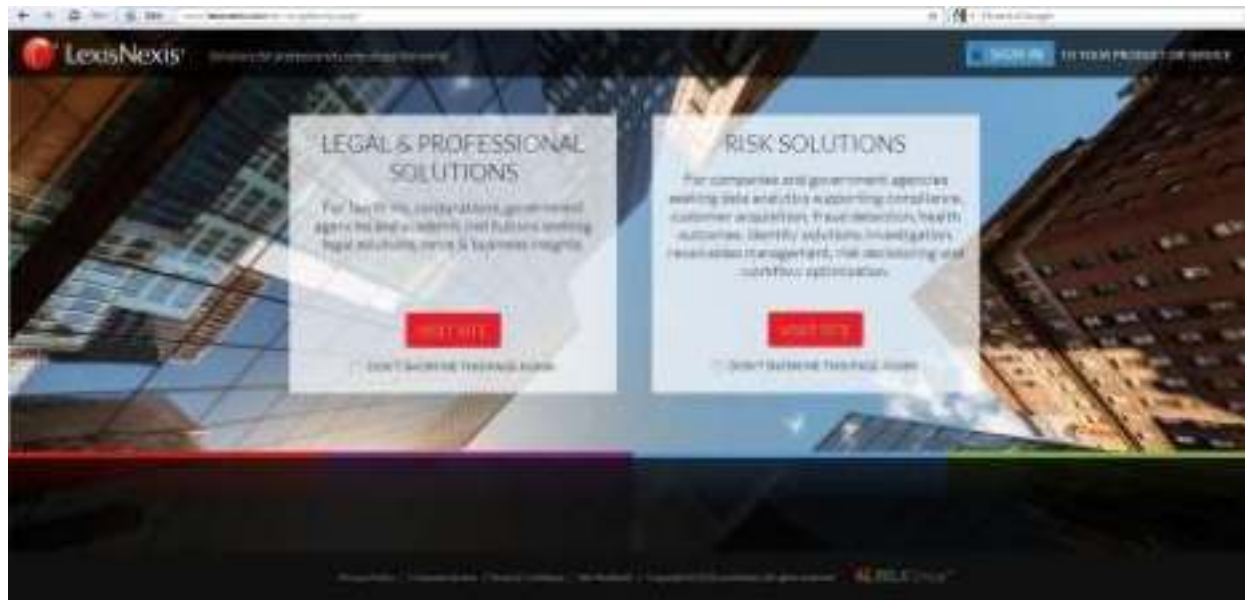
<http://www.dowjones.com>

3. Six Financial Information

<http://www.six-financial-information.com>

4. Accuity's Global PEP

<http://www.accuity.com/compliance/pep-due-diligence-database>

Публічні діячі – методичні рекомендації

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ
(за підтримки Міжнародного валютного фонду)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо виявлення публічних діячів та
забезпечення проведення фінансового
моніторингу їх фінансових операцій

- **Спільний проект з МВФ**
- **Доступна структура документу (76 стор.)**
- **Розміщені на офіційному веб-сайті ПФР України (Організація фінансового моніторингу: Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу)**
- **http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2015/20150720/Rekomendacii.pdf**

Кінцевий бенефіціарний власник

 Базовий Закон. Визначення. 🔍 Дізнатися

Особа, яка має можливість здійснювати **вирішальний вплив** на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб.

Вирішальний вплив реалізується через право:

- володіння або користування** (прямо або опосередковано) всіма активами або часткою **не менше 25%**
- вирішального впливу** на формування складу, органів управління результати голосування

Вирішальний вплив має наслідки:

- вчинення **правочинів**, які визначають **умови господарської діяльності**
- надання **обов'язкових до виконання вказівок** або виконання функцій органу управління

 Процедура встановлення кінцевого бенефіціарного власника

Витребувати у клієнта структуру власності

Аналіз, встановлює фізичних осіб, які мають 25% статутного капіталу (прямо або через пов'язаних осіб)

Виявляє фізичних осіб, які не володіють часткою 25%, але мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи

Констатує факт наявності або відсутності кінцевого бенефіціарного власника

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу (банк)

 Структура власності. Що це таке?

Взаємовідносини юридичних та фізичних осіб, які дають змогу встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарів

у тому числі відносини контролю між ними щодо цієї юридичної особи

або відсутність кінцевих бенефіціарів

 Інформація про кінцевого бенефіціара

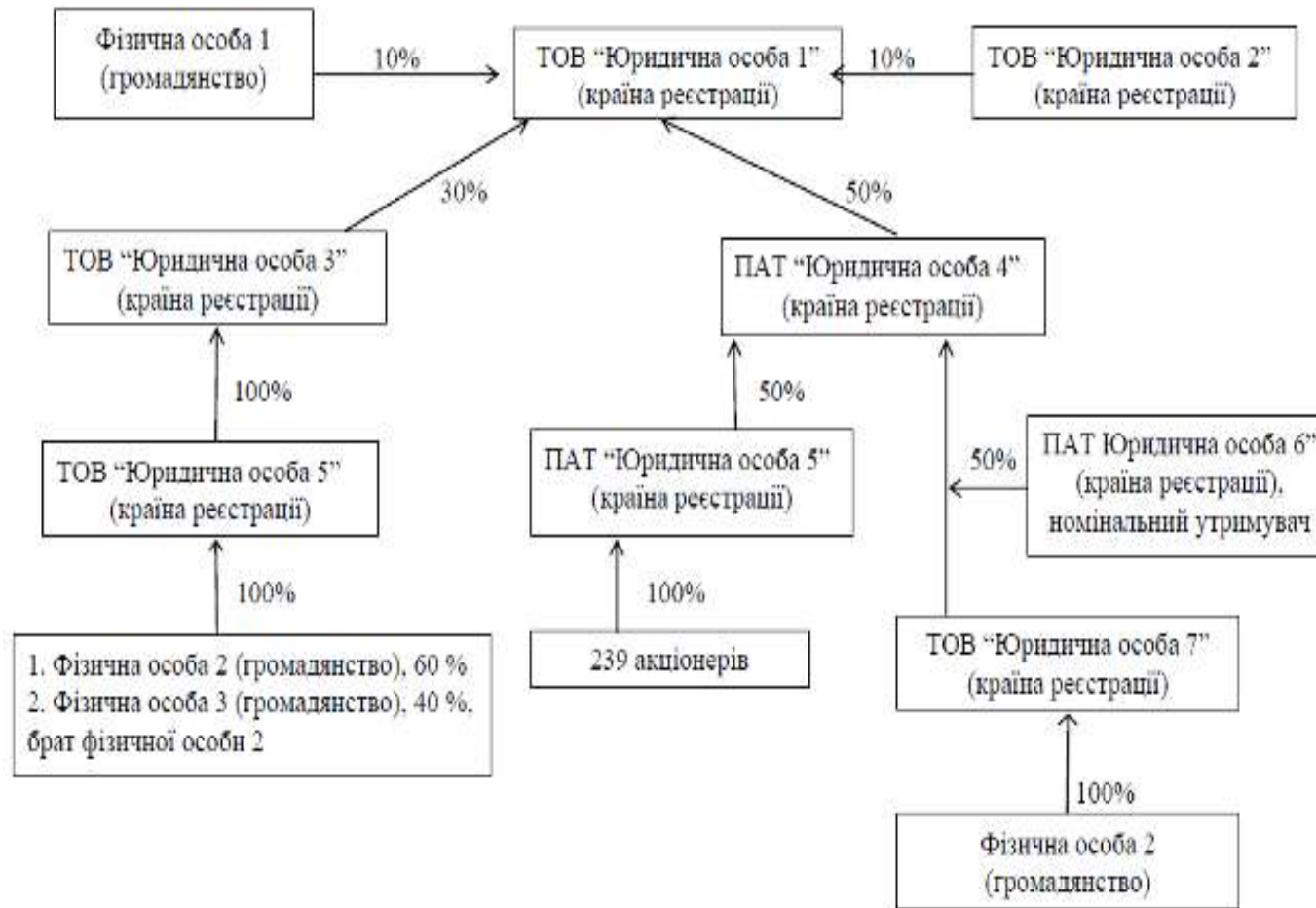
Відомості про фізичну особу

- Прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)
- Країна постійного місця проживання
- Дата народження

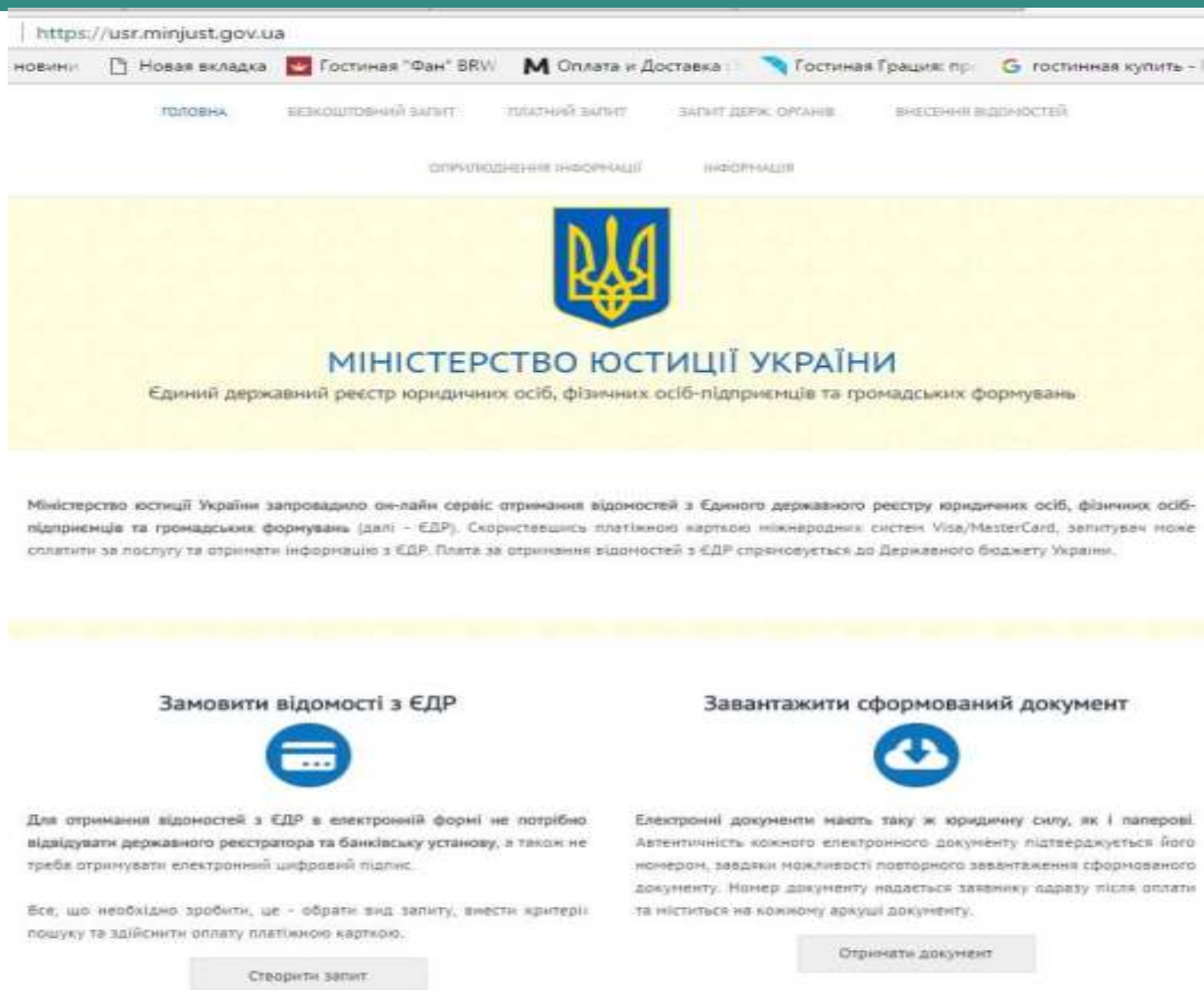

Структура власності

Кінцевий бенефіціарний власник - інформаційні ресурси

The image shows a screenshot of the website <https://usr.minjust.gov.ua>. The page features the Ukrainian coat of arms and the text "МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ" (Ministry of Justice of Ukraine) and "Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань" (Unified State Register of legal entities, natural persons-businesses and public formations). Below this, there is a paragraph explaining the online service for obtaining information from the EDR. At the bottom, there are two main service buttons: "Замовити відомості з ЄДР" (Order information from EDR) and "Завантажити сформований документ" (Download the formed document). Each button has a corresponding icon and a detailed description of the service.

https://usr.minjust.gov.ua

новини Новая вкладка Гостинная "Фан" BRW Оплата и Доставка Гостинная Грация: пр: гостинная купить - Г

ГОЛОВНА БЕЗКОШТОВНИЙ ЗАПИТ ПЛАТНИЙ ЗАПИТ ЗАПИТ ДЕРЖ. ОРГАНІВ ВНЕСЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ

ОПРИВ'ЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ІНФОРМАЦІЯ

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

Міністерство юстиції України запровадило он-лайн сервіс отримання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР). Скориставшись платіжною картою міжнародних систем Visa/MasterCard, запитувач може оплатити за послугу та отримати інформацію з ЄДР. Плата за отримання відомостей з ЄДР спрямовується до Державного бюджету України.

Замовити відомості з ЄДР

Для отримання відомостей з ЄДР в електронній формі не потрібно відаїдувати державного реєстратора та банківську установу, а також не треба отримувати електронний цифровий підпис.

Все, що необхідно зробити, це - обрати вид запиту, внести критерії пошуку та здійснити оплату платіжною картою.

Завантажити сформований документ

Електронні документи мають таку ж юридичну силу, як і паперові. Автентичність кожного електронного документу підтверджується його номером, завдяки можливості повторного завантаження сформованого документу. Номер документу надається заявнику одразу після оплати та ніситься на кожному аркуші документу.

Створити запит

Отримати документ

Зберігання документів

1

Офіційні документи, інші документи (у тому числі створені суб'єктом електронні документи)

2

Копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом було відмовлено у проведенні фінансових операцій

3

Вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу при проведенні заходів щодо верифікації чи поглибленої перевірки)

4

Всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити хід операції)

Не менше п'яти років після завершення операції, закриття рахунка, припинення ділових відносин

Подання інформації до ПФР

Подання інформації до ПФР

Додаток 5

до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями) (пункт 11)

Перелік реквізитів файла-повідомлення про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та правила їх заповнення

XML-директива для посилення на зовнішній файл DTD: <!DOCTYPE povidomlen SYSTEM "fin_mon1.dtd">

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	FILE_NAME	Ім'я файла	C (12)	+	
2	FILE_DATE	Дата створення файла	D (8)	+	
3	FILE_TIME	Час створення	T (4)	+	

ЗАТВЕРДЖЕНО
Повна Міністерство фінансів України
29 січня 2016 року, № 14

РЕЄСТР ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРІНГУ		№ 2-044
		☐ (ознак терористичної)
Розділ I. Відомості про суб'єкта керування фінансовим моніторингом чи відповідальної підрозділ		
Відомості про суб'єкта керування фінансовим моніторингом (відокремлений підрозділ), в якому було здійснено (здійснюється, планувалося у здійсненні) фінансову операцію		
810	Тип суб'єкта (код)	☐
820	Ідентифікатор (код)	☐
830	Назва СБДУ/Інформаційний центр облікової операції/назва банку/інша назва суб'єкта керування	☐
840	Сторони здійснювали суб'єкт керування фінансовим моніторингом чи відповідальної підрозділ: а) - арктичний, б) - не арктичний	☐
850	Ідентифікатор банківської установи (код)	☐
Відомості про відповідальний або ініціатор фінансової операції (відокремлений підрозділ), в якому було здійснено (здійснюється, планувалося у здійсненні) фінансову операцію		
860	Прізвище (код)	☐
870	Ім'я (код)	☐
880	Ідентифікатор	☐
890	Ідентифікатор	☐
900	Початок	☐
910	Кінець	☐
920	Код операції	☐
930	Сума (коментар)	☐
940	Початок операції (код)	☐
950	Адресат	☐
Відомості про ініціатора операції (відокремлений підрозділ), в якому було здійснено (здійснюється, планувалося у здійсненні) фінансову операцію		
960	Ідентифікатор	☐
970	Прізвище	☐

Повідомлення банків про фінансові операції

Обов'язковий фінансовий моніторинг

Інформація про фінансову операцію

Повідомлення небанків про фінансові операції

Обов'язковий фінансовий моніторинг

Виявлення
2 дні

Прийняття
рішення та
внесення
даних до
реєстру
+1 день

Повідомлення
ПФР про
фінансову
операцію
+3 дні

Додаток 2
до Інструкції щодо заповнення
форми обліку та подання
інформації, пов'язаної із
здійсненням фінансового
моніторингу
(пункт 3 розділу II)

Довідник кодів ознак фінансових операцій за результатами
обов'язкового фінансового моніторингу (K_DFM02)

Структура K_DFM02

Назва реквізиту	Формат реквізиту	Значення реквізиту
K_DFM02_CODE	C(4)	Код ознаки фінансової операції
K_DFM02_NAME	C(160)	Означення

Зміст K_DFM02

K_DFM02_CODE	K_DFM02_NAME
Операції з грошовими коштами у готівковій формі	
1010	Купівля за готівку чеків
1011	Купівля за готівку дорожніх чеків
1012	Купівля за готівку інших платіжних інструментів або платіжних засобів чи засобів платежу
1020	Продаж за готівку чеків
1021	Продаж за готівку дорожніх чеків
1022	Продаж за готівку інших платіжних інструментів або платіжних засобів чи засобів платежу

Інформація про
фінансову
операцію

Внутрішній фінансовий моніторинг

б) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, - **в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансових операцій, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій;**

Додаток 3
до Інструкції щодо заповнення форми
обліку та подання інформації пов'язаної
із здійсненням фінансового моніторингу
(пункт 3 розділу 1)

Довідник кодів ознак фінансових операцій за результатами
внутрішнього фінансового моніторингу, заходів з відстеження
(моніторингу), та стосовно яких є підстави підозрювати, що вони
пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи
фінансування незаконних збройних формувань (КДФМ03)

Структура КДФМ03

Назва реквізиту	Формат реквізиту	Значення реквізиту
K_DFM03_CODE	C(3)	Код ознаки фінансової операції
K_DFM03_NAME	C(150)	Означ.

Зміст КДФМ03

K_DFM03_CODE	K_DFM03_NAME
Запідозрений або незвичайний характер фінансової операції чи сукупності пов'язаних між собою фінансових операцій, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети	
101	Прийняття суб'єктом первинного фінансового моніторингу коштів від особи, яка пропонує отримати процентів за депозитом, нижчих за процентну ставку, що встановлена у банку на поточний момент
102	Прийняття суб'єктом первинного фінансового моніторингу коштів від особи, яка погоджується на отримання процентів за депозитом, нижчих за процентну ставку, що встановлена у банку на поточний момент

Критерії ризику для фінансових операцій

Досвід банкіра

Операція з використанням готівки або smurfing

Операція із здійснення міжнародних переказів

Дистанційні послуги

Операція за дорученням, без встановлення прямого контакту із банком

Операція нерезидента з іноземною валютою

Взаємозалік вимог за експортно-імпортними операціями

Невідповідність операцій змісту діяльності клієнта

Регулярне одержання / надання/ повернення позик, кредитів, інших запозичень

Критерії ризику для фінансових операцій

Досвід страховика

Операція з використанням готівки або smurfing

Операція з використанням дистанційної послуги

Дострокове розірвання договору страхування з перерахуванням коштів на користь третьої особи

Сплата страхових платежів особою, яка не є страхувальником

Отримання страхових (перестрахових) платежів, виплат (відшкодувань) від нерезидентів

Пропозиція клієнта істотно збільшити розмір страхової суми за договором страхування життя

Часте внесення змін до договору страхування в зв'язку з заміною страхувальника, застрахованого, вигодонабувача

Укладання клієнтом двох і більше договорів страхування життя на користь третьої особи строком до п'яти років

Критерії ризику для фінансових операцій

❖ Сфера ринку цінних паперів

Клієнтом або об'єктом операції є емітент цінних паперів, що не розкриває інформацію про свою діяльність або відсутній за місцезнаходженням, або якому зупинено торги на біржі

Здійснення операцій з цінними паперами поза біржою на суму не менш 1 млрд грн. або, яка значно перевищує їх номінальну вартість, або за попередньо внесеною готівку

Набуття права власності на пакет цінних паперів за договорами дарування або міни на суму, що є не меншою від порогової для проведення обов'язкового фінансового моніторингу

Відсутність інформації для ідентифікації клієнта або клієнт є публічним діячем чи близькою до нього особою, або внесений до списку осіб-терористів чи є неприбутковою організацією

Реєстрація нерезидента в країні-агресорі, офшорі чи у країнах, які не достатньо виконують рекомендації FATF, або якщо нерезидент є емітентом акцій на пред'явника

Операції за готівку, векселі та цінні папери на пред'явника

Критерії ризику для фінансових операцій

❖ Сфера ріелторських послуг

Здійснення операцій з нерухомим майном, ціна якого відрізняється від ринкової

Спроби клієнта здійснити операції з нерухомим майном, на яке накладено арешт

Спроби клієнта перевищити встановлену законодавством граничну суму розрахунку готівкою

Реєстрація нерезидента в офшорі чи у країнах, які не достатньо виконують рекомендації FATF

Клієнт-фізична особа з низькими доходами, клієнт – публічний діяч чи близька до нього особа, клієнт, який внесений до списку терористів

Відсутня інформація для визначення бенефіціарного власника клієнта або клієнт є неприбутковою організацією

Критерії ризику для фінансових операцій

❖ Кредитні спілки та ломбарди

Спроби члена кредитної спілки перевищити встановлену законодавством граничну суму розрахунку готівкою

Низький рівень підготовки посадових осіб керівництва спілки та відсутність інформації про їхню ділову репутацію та контролю за їх діяльністю

Надання кредитною спілкою кредитів посадовим особам керівництва спілки за заниженою кредитною ставкою

Отримання (за довіреністю) кредитів від імені членів кредитної спілки та дострокове їх погашення

Неодноразове укладання договорів поручительства з особою про сплату за кредит в іншій кредитній установі, якщо ця особа вносить кошти на рахунки поручителю та має кредит в іншій кредитній установі

Розміщення в ломбарді цінностей на суму не меншу десяти мінімальних заробітних плат

Критерії ризику для фінансових операцій

❖ Досвід нотаріуса

Проведення у великих розмірах фінансових операцій з купівлі-продажу товарів (оплати послуг), визначити вартість яких складно або неможливо

Здійснення операцій з нерухомим майном, ціна якого відрізняється від ринкової, або на яке накладено арешт

Спроба здійснення готівкових операцій на суму, що перевищує встановлений законодавством рівень

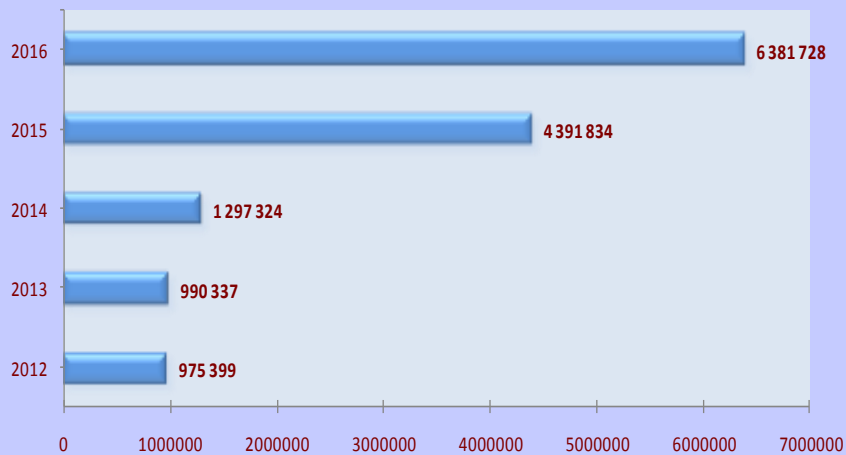
Здійснення операцій з цінними паперами емітентів, що не розкривають інформацію про свою діяльність або відсутні за місцезнаходженням, або яким зупинено торги на біржі

Клієнт дії через посередника, без встановлення особистого контакту із нотаріусом

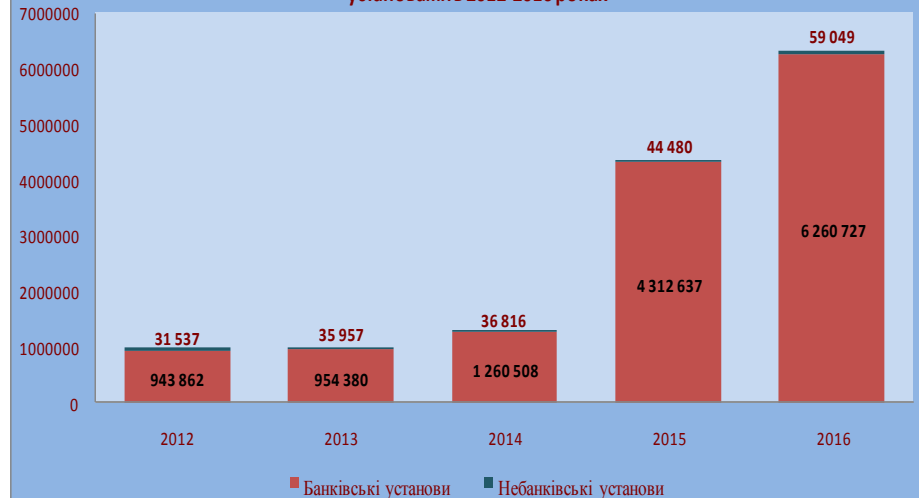

Подання інформації до ПФР

Динаміка інформування про фінансові операції в 2012-2016 роках

Динаміка інформування про фінансові операції банківськими та небанківськими установами в 2012-2016 роках

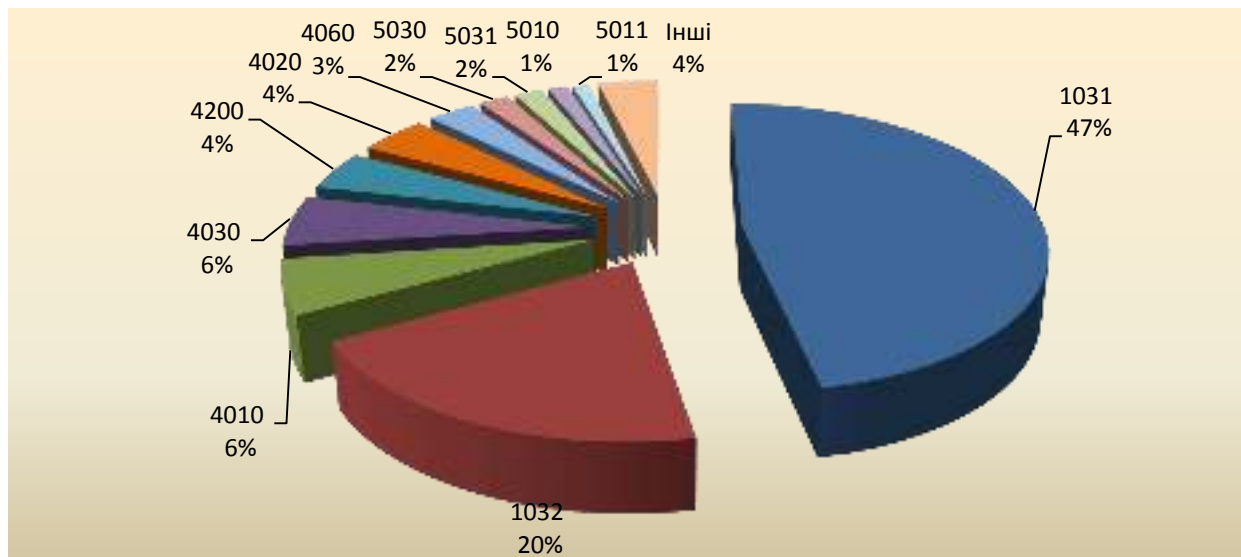

Тип установи	Кількість	Питом а вага
Страхові установи	36 782	62,3 %
Інші суб'єкти господарювання, що надають фінансові послуги	2 583	4,37 %
Професійні учасники фондового ринку	18 987	32,1 %
Суб'єкти господарювання, які проводять лотереї	399	0,68 %
Нотаріуси	20	0,03 %
Інші СПФМ	278	0,48 %

Розподіл прийнятих на облік в звітному році повідомлень в розрізі ознак фінансового моніторингу має такий вигляд (рис. 3.5):

- за ознаками обов'язкового моніторингу – 93,76 % (5 925 372);
- за ознаками внутрішнього моніторингу – 4,99 % (315 262);
- за ознаками обов'язкового та внутрішнього моніторингу – 1,21 % (76 728);
- фінансові операції, що надійшли на запит щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій – 0,04 % (2 414).

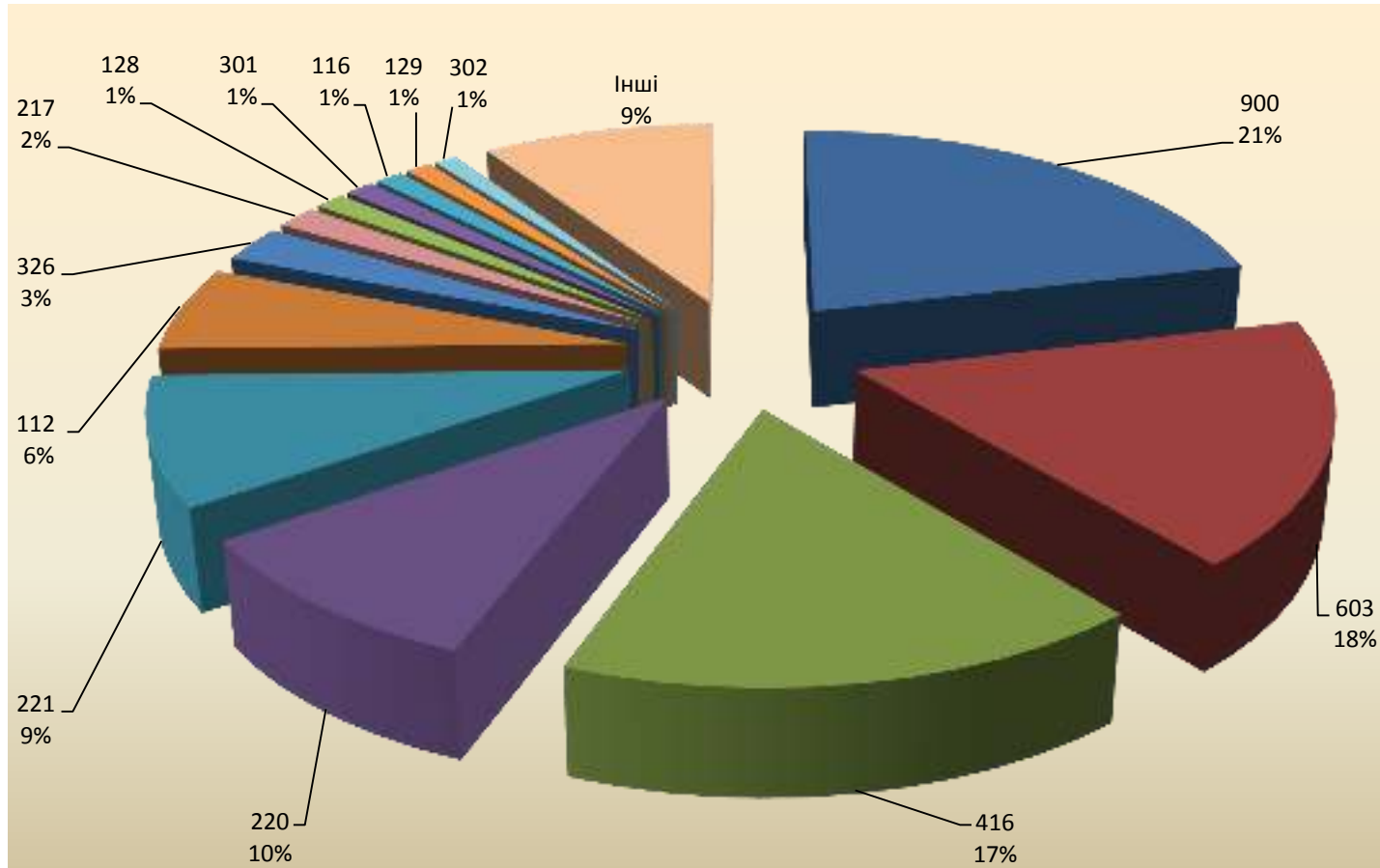
Розподіл одержаних від СПФМ-банків повідомлень за кількістю у розрізі кодів ОФМ з 21.08.2010 по 05.02.2015 р.р.

№ з/п	Код ознаки	Коментар до коду ознаки ОФМ
1	1031	Зарахування на рахунок коштів у готівковій формі з їх подальшим переказом того самого операційного дня іншій особі
2	4020	Зарахування коштів на поточний рахунок юридичної особи у випадку, якщо ФО на зазначеному рахунку не проводилися з дня його відкриття
3	4060	Переказ особою коштів за кордон за відсутності зовнішньоекономічного договору (контракту)
4	4010	Зарахування коштів на поточний рахунок юридичної особи, період діяльності якої не перевищує трьох місяців з дня реєстрації
5	4030	Списання коштів з поточного рахунку юридичної особи, період діяльності якої не перевищує трьох місяців з дня реєстрації
6	1032	Зарахування на рахунок коштів у готівковій формі з їх подальшим переказом наступного операційного дня іншій особі
7	4200	Здійснення розрахунків за зовнішньоекономічним контрактом, що не передбачає фактичного постачання на митну територію України товарів, робіт і послуг
8	5010	Проведення ФО з цінними паперами на пред'явника, не депонованими в депозитарних установах
9	5030	Одержання страхового платежу (страхового внеску, страхової премії)
10	5011	Проведення ФО з векселями з бланковим індосаментом або індосаментом на пред'явника
11	5031	Сплата, переказ страхового платежу (страхового внеску, страхової премії)

Розподіл одержаних від СПФМ-банків повідомлень за кількістю у розрізі кодів ВФМ з 21.08.2010 по 05.02.2015 р.р.

Розподіл одержаних від СПФМ-банків повідомлень за кількістю у розрізі кодів ВФМ з 21.08.2010 по 05.02.2015 р.р.

№ з/п	Код ознаки ВФМ	Коментар до коду ознаки ВФМ
1	900	Інші ФО, для яких у СПФМ виникають підстави вважати, що ФО проводиться з метою ВК/ФТ
2	603	Відстеження (моніторинг) ФО відповідної особи на запит ДСФМУ
3	416	Регулярне одержання або надання фінансової допомоги, в тому числі від нерезидентів, чи надання фінансової допомоги нерезидентам
4	220	Регулярне надходження на рахунок клієнта коштів, які в подальшому отримуються готівкою ним та/або довіреною особою
5	221	Регулярне зняття клієнтом та/або довіреною особою готівки, яка попередньо була зарахована на рахунок клієнта
6	112	Представлення особою інформації, яку неможливо перевірити
7	326	Неодноразове здійснення ФО на суму нижче встановленого порогу, що мають ознаки обов'язкового фінансового моніторингу
8	217	Часті перекази з банківських рахунків, що не мають економічного сенсу
9	128	Незвично великі операції, що не відповідають фінансовому стану особи
10	301	Регулярне зарахування на рахунок особи коштів у готівковій формі з подальшим переказом усїєї суми протягом одного операційного дня на рахунок клієнта, відкритий в іншого СПФМ
11	116	Відмова в наданні особою (клієнтом) відомостей, передбачених законодавством та відповідними внутрішніми документами СПФМ
12	129	Очевидна невідповідність призначень вхідних/вихідних платежів, проведених неодноразово (наприклад, кошти, що надходять як оплата за будівельні матеріали, у повному обсязі витрачаються на оплату консалтингових послуг)
13	302	Регулярне зарахування на рахунок особи коштів у готівковій формі з подальшим переказом усїєї суми протягом одного операційного дня на користь третьої особи

Тобто, до найбільш ризикових ФО з точки зору ВК можна віднести:

- готівкові ФО;
- ФО, пов'язані із зовнішньоекономічною діяльністю;
- ФО, пов'язані з поповненням рахунків новостворених підприємств;
- ФО, які проводяться високо ризиковими клієнтами (публічними особами).

Державна служба фінансового моніторингу України

Головна сторінка

Мапа сайту

Про Службу

Правова база

Міжнародні стандарти

Міжнародне співробітництво

Міжвідомче співробітництво

Організація фінансового моніторингу

Інформаційна взаємодія

: : Організація фінансового моніторингу : : Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу

08.06.2016 Версія для друку

Для зловживання на ринку купівлі-продажу нерухомого майна використовуються різноманітні методи, механізми та інструменти, переважна більшість з яких можуть вважатися цілком легальними, однак в них використовуються кошти нелегального походження.

З метою попередження використання суб'єктів первинного фінансового моніторингу (далі – суб'єкт), що працюють на ринку нерухомості з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, вони повинні вживати певні заходи обачливості при аналізі ризиків як нових, так і існуючих клієнтів.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) суб'єкт зобов'язаний забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, в процесі, в день виникнення підозри, після їх проведення або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення, зокрема з використанням засобів автоматизації, та повідомляти про це Держфінмоніторинг. Пунктом 1 Розділу VI Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу,

Методологія щодо виявлення терористів

ОФІЦІЙНИЙ ВЕБ-САЙТ Відомості про ре...

Державна служба фінансового моніторингу України

☰ Головна сторінка Мапа сайту

- Про Службу
- Правова база
- Міжнародні стандарти
- Міжнародне співробітництво
- Міжвідомче співробітництво
- Організація фінансового моніторингу
- Інформаційна взаємодія
- Протидія тероризму
- Типології
- Запитання-відповіді
- Зв'язки з громадськістю
- Реагування на критику

: : Організація фінансового моніторингу : : Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу

13.06.2016 Версія для друку

У зв'язку із складною ситуацією в східних регіонах України, наслідком якої є захоплення заручників, цивільних та військових об'єктів, загострення суспільно-політичної обстановки та людські жертви, актуальним є питання позбавлення осіб, пов'язаних із терористичною та сепаратистською діяльністю, джерел фінансування.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) суб'єкт перинного фінансового моніторингу (далі – суб'єкт) повинен:

- виявляти фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, та в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій інформувати про такі фінансові операції та їх учасників Держфінмоніторинг та визначені законом правоохоронні органи, зокрема Службу безпеки України;
- проводити оцінку ризику своїх клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та суб'єктами державного фінансового моніторингу, що здійснюють державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідних суб'єктів перинного фінансового моніторингу, під час здійснення їх ідентифікації, а також в інших випадках, передбачених законодавством та внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу, і вживати застережних заходів щодо клієнтів, стосовно яких встановлено високий ризик.

Враховуючи викладене, суб'єкт здійснює оцінювання ризиків клієнтів за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видон товарів, послуг, які клієнт отримує від суб'єкта.

Високий рівень ризику встановлюється клієнтам, які, зокрема, включені до Переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, що формується у порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від

Порядок відмови клієнту

Причини відмови

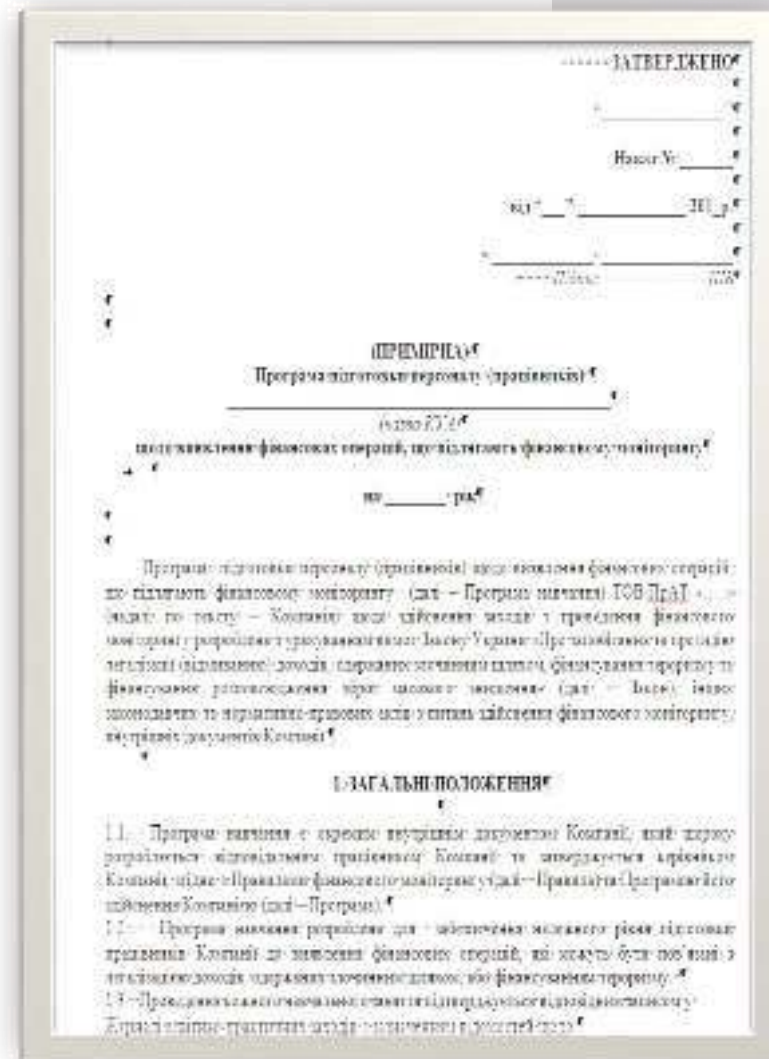
Неможливість
ідентифікації

Відсутність
бенефіціара

Відсутність
даних про
клієнта
при переказі
коштів

Підозра
тероризму

Підозріла
операція

- **Навчання кожні три роки.**
- **Внутрішні програми навчання та плани підвищення кваліфікації**
- **Семінари НМЦ**
- **Навчально – методичний центр ПФР**
- **Основні аспекти навчання:**
  - **Заходи належної обачливості**
  - **Управління ризиками ВК/ФТ**
  - **Виявлення підозрілих операцій**
  - **Внутрішній аудит**

Методична робота державних регуляторів

національний банк України

національна комісія з питань захисту прав споживачів

регулювання у сфері ринку банківських послуг

Інформація

Фінансовий моніторинг

- Цілі та завдання
- Міжбанківський контроль
- Моніторинг банківських операцій
- Моніторинг банківських послуг
- Моніторинг банківських операцій з валютними грошовими кошиками
- Моніторинг банківських операцій з цінними паперами
- Моніторинг банківських операцій з нерухомістю
- Моніторинг банківських операцій з міжбанківськими операціями
- Моніторинг банківських операцій з міжбанківськими операціями

національний банк України

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Фінансовий моніторинг

- Цілі та завдання
- Міжбанківський контроль
- Моніторинг банківських операцій
- Моніторинг банківських послуг
- Моніторинг банківських операцій з валютними грошовими кошиками
- Моніторинг банківських операцій з цінними паперами
- Моніторинг банківських операцій з нерухомістю
- Моніторинг банківських операцій з міжбанківськими операціями
- Моніторинг банківських операцій з міжбанківськими операціями

національний банк України

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСИЯ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

У АБОНТОВИЙ РИНОК

Фінансовий моніторинг

Міжбанківський контроль

Моніторинг банківських операцій

Моніторинг банківських послуг

Моніторинг банківських операцій з валютними грошовими кошиками

Моніторинг банківських операцій з цінними паперами

Моніторинг банківських операцій з нерухомістю

Моніторинг банківських операцій з міжбанківськими операціями

Моніторинг банківських операцій з міжбанківськими операціями

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

FINANCIAL MONITORING OF COMMODITY MARKETS

Фінансовий моніторинг товарних бірж

- Цілі та завдання
- Міжбанківський контроль
- Моніторинг банківських операцій
- Моніторинг банківських послуг
- Моніторинг банківських операцій з валютними грошовими кошиками
- Моніторинг банківських операцій з цінними паперами
- Моніторинг банківських операцій з нерухомістю
- Моніторинг банківських операцій з міжбанківськими операціями
- Моніторинг банківських операцій з міжбанківськими операціями

Методична робота державних регуляторів

The screenshot shows the website of the Ministry of Finance of Ukraine. The main navigation bar includes 'Міністерство Фінансів України' and various service links. The central banner features the text 'Фінансовий моніторинг'. Below this, there is a section titled 'Останні новини по цій темі' (Latest news on this topic) with three article thumbnails. A sidebar on the left contains a 'Зміст' (Content) menu with categories like 'Закони', 'Питання відповідальності', 'Відомості', 'Сторінки', and 'Відомості про діяльність'.

The screenshot displays the website of the Ministry of Justice of Ukraine. The header includes the ministry's name and logo. A prominent news article is featured with a photo of a man and the title 'ДО УВАГИ СПЕЦІАЛЬНО ВИЗНАЧЕНИХ СУБ'ЄКТІВ ПЕРВИННОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ' (Attention of specially designated primary financial monitoring subjects). The article text discusses the importance of monitoring and the role of the Ministry of Justice.

The screenshot shows the website of the Ministry of Infrastructure of Ukraine. The navigation bar includes 'Про нас', 'Діяльність', 'Галузі', 'Бізнесу', 'Громадянам', and 'Корупція'. The main content area is titled 'Фінансовий моніторинг' and contains a detailed text block explaining the ministry's role in monitoring and reporting on the financial activities of infrastructure entities.

The screenshot shows the website of the State Financial Monitoring Service of Ukraine. The header features the service's name and logo. The main content area is titled 'Державна служба фінансового моніторингу України' and includes a 'Головні сторінки' (Main pages) section with several news items and a 'Меню сайту' (Site menu) on the right side.

Методична робота

- В ПФР функціонує телефон «гарячої» телефонної лінії для консультацій звітуючим суб'єктам (щоденно надається близько 40 консультацій).
- ПФР забезпечив проведення 46 засідань Робочих груп з розгляду проблемних питань СПФМ банківських та небанківських установ.
- За результатами засідань вказаних груп роз'яснення для звітуючих суб'єктів публікуються на офіційному веб - сайті ПФР.
- Щорічно ПФР надає більше 200 письмових рекомендацій звітуючим суб'єктам.
- На веб - сайтах усіх державних регуляторів створена методологічна рубрика для установ з питань ПВК/ФТ.

- У 2016 році видано Методичний посібник для нотаріусів «Фінансовий моніторинг в світлі нотаріальної діяльності» (Розробник - Інститут права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України за підтримки Держфінмоніторингу).
- Методичні матеріали з питань фінансового моніторингу у 2016 році Держфінмоніторингом розроблено та доведено до відома для суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна.

Методична робота

Зупинення фінансових операцій

**Затверджено наказ
Міністерства фінансів України
від 28.12.2015 № 1200**

**Про затвердження Порядку прийняття
Державною службою фінансового моніторингу України
рішення про зупинення фінансових операцій**

**Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції України
22 січня 2016 р. за № 123/28253**

Зупинення фінансових операцій

Частина перша, друга, п'ята статті 17

правоохоронні
органи України

Строк заупинення не перевищуватиме 30 робочих днів

СПФМ 2

1

ДСФМУ 5

подальше заупинення

направлено УМ до ПО 23

продовження заупинення

ДСФМУ має
право
скасувати
рішення про
заупинення ф. о.

Зупинення фінансових операцій

Частина перша статті 17

СПФМ

2

Повідомлення
про ф.о.

Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення

Наказ Міністерства фінансів України від 29 січня 2016 року №24

Довідник кодів ознак здійснення фінансових операцій

1	Операція здійснена
2	Операція не здійснена у зв'язку з неможливістю проведення ідентифікації
3	Операція не здійснена у зв'язку з відмовою суб'єкта в її проведенні
4	Операція зупинена у зв'язку з тим, що її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних зі здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції
5	Операція зупинена у зв'язку з тим, що містить ознаки, передбачені статтями 15, 16 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму"
6	Операція зупинена на запит уповноваженого органу іноземної держави
7	Операція зупинена у зв'язку з рішенням Держфінмоніторингу
8	Операція не здійснена у зв'язку з відмовою учасника операції від її проведення (або спроба її проведення)
9	Операція не здійснена з інших причин

Зупинення фінансових операцій

Частина третя, п'ята статті 17

ДСФМУ

видаткові операції

ДСФМУ направлено УМ до ПО

продовження зупинення

ДСФМУ має право скасувати рішення про зупинення ф. о.

Зупинення фінансових операцій

Стаття 22 та п. 17 ч. 2 статті 6

ПФР

Запит уповноваженого органу
іноземної держави
(підрозділ фінансової розвідки)

ПФР України

- запит невідкладно обробляється та аналізується
- строк зупинення фінансової операції встановлюється відповідно до строку, визначеного у запиті уповноваженого органу іноземної держави

У разі надходження від ПФР інформації (запиту) щодо поновлення проведення фінансової операції вона невідкладно розглядається Держфінмоніторингом України та надається відповідне доручення СПФМ

Зупинення фінансових операцій

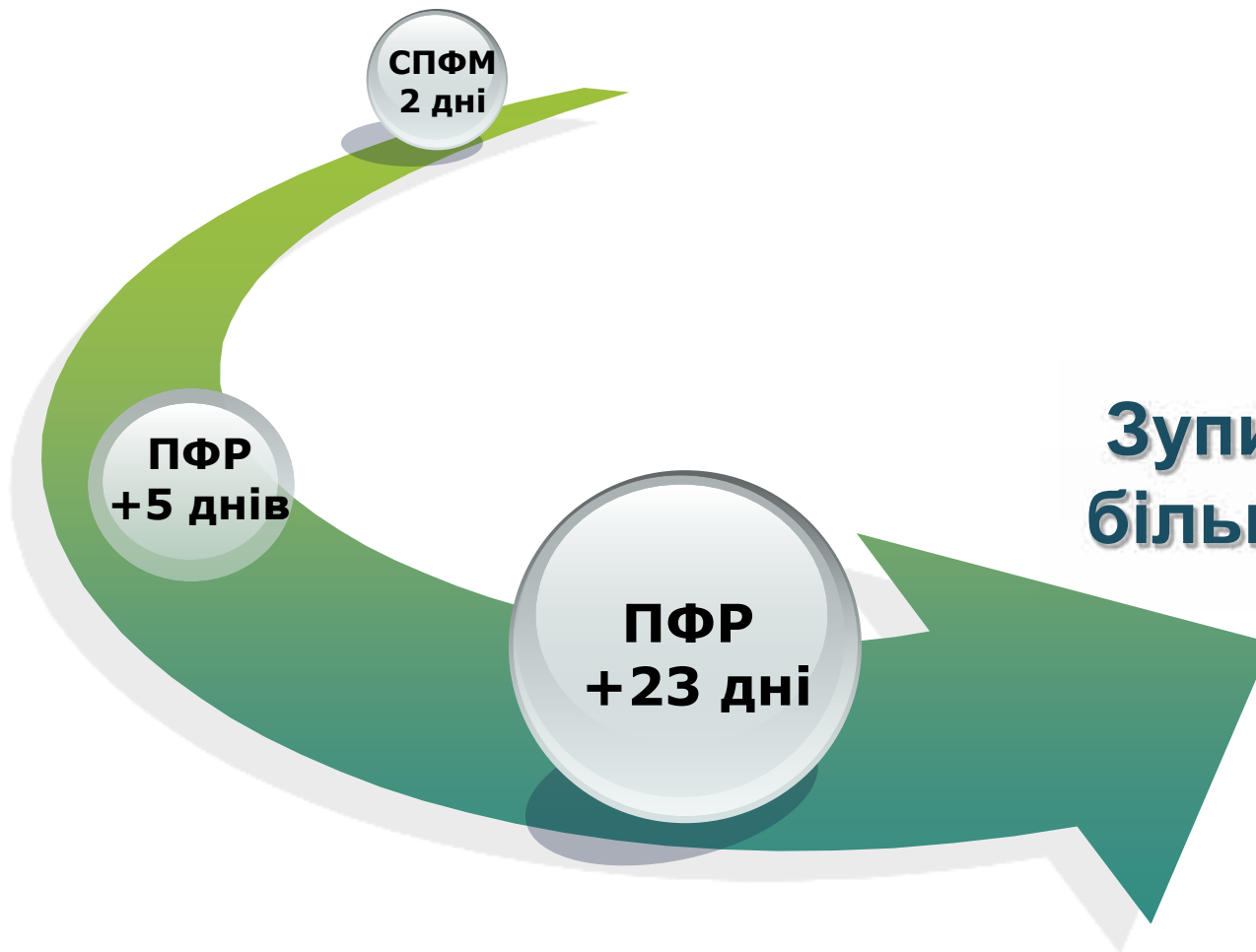
Стаття 22 та п. 17 ч. 2 статті 6

У разі якщо на момент отримання доручення Держфінмоніторингу України фінансова операція вже проведена СПФМ невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня, зобов'язаний забезпечити моніторинг такої фінансової операції відповідної особи за ознаками частини другої статті 16 Закону

Зупинення фінансових операцій

**Зупинення не
більше 30 днів**

Списки терористів - інформаційні ресурси

The screenshot shows the official website of the State Service of Financial Monitoring of Ukraine. The header includes the service's name and logo. A navigation menu on the left lists various services. The main content area displays a list of individuals identified as terrorists, with columns for their names, identification numbers, and dates. The list includes names like 'Табачук Перелітук Р.', 'Добрянський І.', and 'Телешко І.'.

➤ **Вказаний перелік доводиться до відома звітуючих суб'єктів та неприбуткового сектору шляхом його розміщення на офіційному веб-сайті ПФР.**

➤ **Перелік розміщено у файлах форматів XML та PDF за структурою та реквізитами, визначеними в Інструкції з унесення інформації до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженій наказом Мінфіну від 05.05.2016 № 475.**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державної служби фінансового
моніторингу України
01 жовтня 2012 № 139

**Перелік країн (територій),
що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації
міжнародних, міжурядових організацій, що здійснюють діяльність у
сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних
злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму**

1. Іран
2. Корейська Народна Демократична Республіка (КНДР)

ПОЛОЖЕННЯ

**про процедуру застосування запобіжних заходів
щодо держав, які не виконують або неналежним
чином виконують рекомендації міжнародних,
міжурядових організацій, задіяних у сфері
боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів,
одержаних злочинним шляхом, або
фінансуванням тероризму та фінансуванням
розповсюдження зброї масового знищення**

Щодо клієнтів з ризикованих держав суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні вживати відповідних запобіжних заходів, а саме:

- забезпечувати їх поглиблену перевірку та з'ясувати додаткові відомості про клієнта з усіх доступних джерел до встановлення ділових відносин з особами або компаніями ризикованих держав;
- забезпечувати збір необхідної інформації про зміст їх діяльності, фінансовий стан, репутацію;
- забезпечувати перевірку достовірності та повноти інформації, отриманої від клієнта;
- повідомляти Держфінмоніторинг про фінансові операції з клієнтами з ризикованих держав;
- попереджати представників СПФМ про те, що операції з фізичними або юридичними особами у ризикованих державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

➤ Вказаний огляд відображає загальну інформацію щодо сектору неприбуткових організацій та містить опис міжнародних стандартів та законодавства України, що регулює діяльність неприбуткових організацій і основних показниках діяльності неприбуткового сектору

➤ Найбільшу увагу в огляді приділено Типологіям фінансування тероризму з використанням неприбуткових організацій та практичній роботі державних органів та приватного сектору.

➤ Огляд був схвалений 8 липня 2016 року на засіданні Ради з питань ПВК/ФТ, направлений для врахування в роботі державним органам та розміщений на офіційному веб-сайті ПФР для його використання неприбутковим сектором.

❖ Відповідно до статті 6 ПКВ/ФТ Закону установи щорічно здійснюють перевірку внутрішньої відповідності вимогам у сфері ПКВ/ФТ та готують відповідний акт перевірки.

❖ Може здійснюватись зовнішній аудит з питань ПКВ/ФТ.

❖ Відповідальний працівник щомісячно готує звіт керівнику установи про заходи, що вживалися з питань фінансового моніторингу.

Нормативні акти щодо перевірок з питань ПВК/ФТ:

- *постанова правління НБУ від 20.06.2011 № 197*
- *наказ Мінюсту від 13.05.2015 № 673/5*
- *рішення НКЦПФР від 17.07.2015 № 1038*
- *накази Мінфіну від 14.04.2015 № 436 та від 06.05.2015 № 489*
- *наказ Мінекономрозвитку 12.08.2011 р.№ 36*
- *наказ Мінтрансзв'язку 15.11.2010 № 823*
- *розпорядження Держфінпослуг 05.08.2003 № 26*

Державні регулятори встановили порядки перевірок звітуючих суб'єктів ПФК/ФТ, що визначають:

- ❖ вимоги до організації та підготовки проведення перевірки
- ❖ порядок проведення планової та позапланової перевірки
- ❖ порядок проведення безвиїзної та безвиїзної перевірки
- ❖ вимоги щодо оформлення результатів перевірок
- ❖ права та обов'язки керівника та членів робочої групи
- ❖ права та обов'язки посадових осіб звітуючого суб'єкта

Санкції

Нормативні акти щодо процедури застосування санкцій

- ✓ **постанова правління НБУ від 17.08.2012 № 346**
- ✓ **наказ Мін'юсту від 28.05.2015 № 810/5**
- ✓ **рішення НКЦПФР від 11.12.2012 р. № 1766**
- ✓ **наказ Мінфіну від 23.04.2015 № 460 та від 27.03.2015 № 366**
- ✓ **наказ Мінекономрозвитку від 14.11.2012 № 1285**
- ✓ **від Мінінфраструктури 30.07.2015 р. № 295**
- ✓ **розпорядження Нацкомфінпослуг від 01.10.2015 № 2372**

❖ Стаття 24 ПКВ/ФТ Закону встановила за порушення вимог Закону кримінальну, адміністративну та цивільно-правову відповідальність.

❖ До звітуючих суб'єктів регулятором застосовуються: штрафні санкції, анулювання ліцензії, відсторонення посадової особи від посади, складання адмінпротоколу, письмова вимога/застереження (попередження), розпорядження про усунення порушень.

Національна оцінка ризиків

ВИТЯГ з НОР: Опис заходів, що пропонується вжити для управління ризиком:

1. Розробити проект Закону України «Про ріелторську діяльність» та забезпечити його прийняття ВРУ.
2. Запровадити ліцензування ріелторської діяльності та визначити правовий статус професійних учасників ринку нерухомості
3. Чітко сформулювати критерії професійної посередницької діяльності на ринку нерухомості.
4. Запровадити відповідальність ріелторів за допущення порушення при здійсненні посередницької діяльності та наданні посередницьких послуг.

➤ Фінансові та не фінансові установи та професії взяли участь в проведенні Національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму (НОР).

➤ Звіт НОР містить ґрунтовне дослідження приватного рівня, представленого банківським, небанківським фінансовим сектором, ринком цінних паперів, не фінансовими професіями та неприбутковим сектором. Звіт містить висновки щодо загроз та ризиків у зазначеному секторі.

➤ СПФМ взяли безпосередню участь у підготовці Національної оцінки ризиків та надали свої відповіді на запитальник Держфінмоніторингу щодо Національної оцінки ризиків.

Довідково: За результатами НОР виявлено наступні загрози для приватного сектору:

- загроза використання новітніх технологій для ВК/ФТ
- загроза не виявлення підозрілих фінансових операцій
- загроза використання ВНУП з метою ВК/ФТ
- загроза здійснення ВК/ФТ через неприбуткові організації

ПРИКЛАДИ!!!!

Клієнтів високого ризику

Повідомлень про фінансові операції в Держфінмоніторинг

Зупинень фінансових операцій

Відмов клієнту в проведенні фінансової операції

Звернень на отримання інформації від Держфінмоніторингу

Моніторингу (відстеження) операцій клієнта

Надання на запит Держфінмоніторингу інформації

Випадків виявлення державним регулятором порушень і чи вони були усунуті

МІНІСТЕРСТВО
Зовнішньоекономічних відносин України
29 січня 2018 року № 24

РЕЄСТР ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ ІНОЗЕМНИХ ФІНАНСОВОДО
МОНІТОРИНГУ

№ 24/18

Ідентифікатор операції	
100	Ідентифікатор операції
Відомості про клієнта/заявника згідно з правилами суцільного фінансового моніторингу (відокремлений відділення), в якого були здійснені фінансові операції	
210	Повне ім'я (назва)
220	Область (країна) проживання
300	Ідентифікатор
310	Відомості про клієнта/заявника згідно з правилами суцільного фінансового моніторингу (відокремлений відділення), в якого були здійснені фінансові операції
320	Повне ім'я
330	Область (країна) проживання
340	Ідентифікатор
350	Відомості про клієнта/заявника згідно з правилами суцільного фінансового моніторингу (відокремлений відділення), в якого були здійснені фінансові операції
360	Ідентифікатор

Страница 2

На сайті Держфінмоніторингу розміщено приклади заповнення форм подання інформації

Проблемні питання

Шляхи вирішення – розгляд проблемних питань на:

- Робочих групах з розгляду проблемних питань СПФМ банківських та небанківських установ
- Громадській раді при Держфінмоніторингу
- Раді з питань ПВК/ФТ

